

Innhold Contents

Patentstyret <i>The Norwegian Patent Office</i>	3
Direktørens innlegg <i>Director General</i>	4
Statsrådets innlegg <i>Minister of Trade and Industry</i>	6
Regnskap for 2000 <i>Financial statement 2000</i>	7
Virksomhetsredegjørelse <i>Business report</i>	8
Hva bringer fremtiden? <i>What will the future bring?</i>	14
Organisasjon <i>Organization</i>	18

Patentstyret

Patentstyrets ledergruppe fra venstre: avdelingsdirektører Bernt Boldvik, Tove Berg, Olav A. Aasen, Helle M. Pedersen og direktør Jørgen Smith. *Management.*

The Norwegian Patent Office

The Norwegian Patent Office (NPO) is a government service organized under the Ministry of Trade and Industry concerning itself with industrial property rights. Its main functions are to examine and make decisions on patent applications, and to process applications for the registration of trademarks and the protection of industrial designs. The NPO also carries out a variety of searches and investigations to provide its customers with a general view of the state of the art within all technical fields. In addition, courses and lectures are held on the topic of industrial property rights. The NPO has 233 employees trained in the fields of law, technology and science, chemistry, finance and administration and information services and marketing.

Our customers are mainly Norwegian and foreign companies, research institutions, inventors and innovators. The main aim of the NPO is to act as a partner for its customers, to give information and guidance concerning industrial property protection, to establish industrial property rights, and to contribute to growth and development.

Patentstyret er en tjenesteytende etat under Nærings- og handelsdepartementet som befatter seg med industrielle rettigheter. Hovedoppgavene består i å behandle og avgjøre søknader om patenter, varemerke- og designregistreringer. Patentstyret utfører også ulike typer forundersøkelser for å skaffe kunder oversikt over

teknologiens stilling på alle tekniske områder. I tillegg gjennomføres det kurs og foredrag som har til hensikt å opplyse om industrielle rettigheter. 31. desember 2000 var 233 personer ansatt innenfor fagområdene juss, teknikk, økonomi/administrasjon, informasjon og markedsføring. Kundegruppen består i hovedsak av norsk

og utenlandsk næringsliv, forskningsinstitusjoner, oppfinnere og frittstående idéskapere. Fra etatens side ligger det et særskilt fokus på innenlandske kunder. Patentstyrets overordnede mål er å være en medspiller for kundene, opplyse og veilede om industriell beskyttelse, sikre industrielle rettigheter og bidra til utvikling og vekst.

NØKKELTALL 2000 *Key figures*

Mottatte søknader om patent <i>Applications filed for patent</i>	6 700
Mottatte søknader om registrering av varemerke <i>Applications filed for trademark registration</i>	16 262
Mottatte søknader om registrering av design <i>Applications filed for design registration</i>	899
Utførte forundersøkelser <i>Searches/investigations carried out</i>	1 716

En sprek 90-åring i kraftig utvikling

Jørgen Smith
Direktør
Director General

Patentstyret er 90 år! Den 2. januar 1911 startet virksomheten i Kristiania. Sju fast ansatte og fem på deltid skulle ta seg av de 1300 patentsøknadene, de 300 varemerkesøknadene, samt et mindre antall designsøknader som var ventet inn i løpet av året. Før dette tidspunktet var det mulig å søke patent hos den såkalte "Patentkommisjonen", og å få varemerker registrert hos en særskilt registrator. Opprettelsen av Patentstyret innebar likevel at vi for første gang fikk en sentral statlig myndighet til å ta seg av disse oppgavene. Design hadde det ikke vært mulig å få registrert tidligere.

Hensikten – før og nå

Det er mye vi kan smile av når det gjelder omfanget av aktivitetene den gangen. Likevel er det noe som slår en spesielt når en leser beskrivelsen av virksomheten for 1911. For det første – formålet med virksomheten: den har vært nærmest uendret gjennom alle disse 90 årene! Det heter at Patentstyret ble opprettet for å møte et økende behov hos industri og næringsliv for et mer moderne system for beskyttelse av ny teknologi, design og av varemerker. Effektiviteten skulle bedres og kvaliteten holde de internasjonale

standarder som Norge var forpliktet til gjennom internasjonale avtaler. Det er nesten som å lese vår hensikt i dag!

Likevel er det en del viktige sider som er påtakelig endret gjennom disse 90 årene. I 1911 gjaldt mye av tenkingen rundt industrielle rettigheter beskyttelse av de ideelle verdiene som lå i å ha gjort en oppfinnelse eller skapt et nytt varemerke eller design. Det var den kreative idéen som skulle vernes mot snylting. De økonomiske interessene var nedtonet, og interessen for området var lav utenfor spesialistenes rekke.

Fra ideell til kommersiell verdi

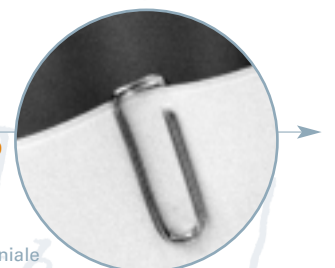
I dag er de kommersielle verdiene betydelig mer fremtredende. Industrielle rettigheter er blitt en handelsvare som representerer enorme økonomiske verdier. Den defensive siden – beskyttelse mot kopiering eller annen ulovlig utnyttelse – er fortsatt et viktig element. Men minst like viktig kan en industriell rettighet være som offensivt virkemiddel. Gjennom bruk av lisenser deler rettighetshaveren opp markeder, differensierer priser og holder konkurrenter på avstand. Denne utviklingen

har gått parallelt med globaliseringen av handelen med varer og tjenester. Så mye betyr industrielle rettigheter i dag for verdenshandelen at Verdens handelsorganisasjon (WTO) på slutten av 80-tallet ble etablert på tre hovedpilarer, hvorav immaterielle rettigheter var den ene – ved siden av handel med varer og tjenester.

Ny teknologi, gammel filosofi

Hvilke utviklingstrekk er det ellers å legge merke til? Diskusjonen om biotek-direktiv har flere ganger i løpet av året dominert nyhetsbildet, og bidrar til betydelig interesse for patenter blant politikere, journalister, miljøorganisasjoner og andre som vanligvis ikke er så opptatt av industrielle rettigheter. For enkelte er dessverre innfallsvinkelen ofte at patenter er et nødvendig onde. Men debatten gir også anledning til å komme på banen med mer nyanserte synspunkter. I så måte kan man si at all reklame er god reklame!

I et mer langsiktig perspektiv har det selvsagt skjedd mye på den teknologiske siden.

Patentretten har vært nødt til å tilpasse seg nye vernebehov som data- og bioteknologi, lyd- og luktmerker osv. Ny teknologi og moderne driftsmetoder preger selvsagt også Patentstyret som virksomhet. Men skal jeg trekke frem to utviklings-trekk som virkelig er verdt en kommentar, må det være de industrielle rettighetenes tilpasningsdyktighet og kundeorienteringen.

Det må sies å være oppsiktsvekkende at filosofien bak et rettssystem som ble opprettet for å gi beskyttelse for nyskaping og handel i 16- og 1700-tallets Europa, så til de grader viser tilpasningsdyktighet innenfor dagens økonomi. Dette til tross

for at de grunnleggende elementene i systemet stort sett er forblitt uendret! I en verden hvor monopoler anses som en pest og plage for moderne handel og økonomi, blir eneretten som industrielle rettigheter gir dyrket og stimulert mer enn noen gang. Og dette gjelder i alle deler av verden, i fattige og rike land og på tvers av ideologiske, kulturelle og religiøse barrierer. Det skal ikke stikkes under en stol at industrielle rettigheter kan misbrukes, at monopolene kan brukes av den ressurssterke til urimelig utnyttelse av den ressursvake. Men dette har ikke hindret at det i dag knapt finnes noe land som ikke har innført systemer for beskyttelse av indus-

trielle rettigheter. Fordelene er altfor store til å la være.

Kunden i fokus

Når en går tilbake i dokumentene om opprettelsen av Patentstyret, er det noe som slår en spesielt: brukernes krav til en slik virksomhet er ikke nevnt med ett ord. Spørsmål om hvilke beskyttelsesbehov de har, hvordan rutineene burde legges opp for å imøtekomme deres ønsker, forbigås i taushet. Myndighetenes perspektiv er enerådende. Ulike arbeidsoppgaver er beskrevet i detalj, men intet om hvem de skal betjene. Her er kanskje den viktigste utviklingen skjedd siden 1911. Det er kunden som utgjør vår eksistensberettigelse.

Det er kunden som skal stå i fokus! Dette er kanskje også vår vanskeligste utfordring. Å kombinere forvaltning med kundeorientering er ingen enkel øvelse. Det krever en langsiktig prosess som innbefatter en endring av selve bedriftskulturen. En tidligere stabil og uforanderlig virksomhet er under endring til en organisasjon der fleksibilitet og kundebehov står i sentrum. Som et skritt i denne retningen vil vår tilknytning til staten og det statlige budsjettssystemet bli vurdert i 2001. Vi vet at vi ennå har et stykke å gå før vi kan kalle oss en fullt ut kundeorientert virksomhet, men tilbakemeldinger fra kundene tyder på at vi er på vei.

90 years and still going strong

The Norwegian Patent Office (NPO) is 90 years old in 2001. The Office opened for business in 1911 with seven full-time and five part-time employees. They handled 1300 patent applications, 300 applications for trademark registration, plus a few applications for design registration. With the founding of the NPO, Norway finally had a central government authority to handle these cases.

There is one thing that strikes you when reading a description of the activities of 1911. The aim of the organization has remained almost unchanged throughout these 90 years. The NPO was founded to meet the increasing needs of trade and industry for a more modern system of protection for new technology, designs and trademarks. This aim is

almost identical to the aims of today's NPO.

However there have also been a number of important changes during these years. In 1911 the philosophy behind industrial property rights was the protection of the ideal values represented by an invention, or in the creation of a new trademark or design. Today commercial factors are significantly more prominent.

Amongst noticeable trends during the past year, have been the discussions concerning the Biotechnology Directive. This controversial subject has made the headlines several times. It has also been necessary to adapt patent legislation to suit changing needs for protection, for example for data technology, and for trademarks representing sound and smell.

Another trend worth mentioning is the adaptability of the system of industrial property rights. It is quite remarkable that the philosophy behind a legal system founded to protect trade and innovation in 17th and 18th century Europe, has proven itself to be so adaptable, also for today's economic system. In a world where monopolies are usually considered a hindrance for modern trade and economy, the exclusive rights that industrial property legislation endows are cultivated and stimulated more than ever.

It is inevitable that industrial property rights may be misused, that this type of monopoly can be used by the powerful and influential to exploit those less fortunate. However this does not appear to be an impediment, as there are hardly any countries in

the world today which do not have a system for the protection of industrial property rights.

When studying the documents relating to the founding of the NPO, there is one very noticeable thing – the needs and demands of its users are not mentioned at all. At that time the state's point of view reigned supreme. Today, attention is focused on the customer. However combining the administration of legal rights with sensitivity to customer demands and needs is not a simple task. As a step in the right direction, we will be evaluating our ties to the state and the state economic system during the course of 2001. We cannot yet consider ourselves fully attentive to our customers needs, but the response we have received from our customers so far, suggests that we are well on the way.

Industrielle rettigheter – et kraftfullt verktøy i nyskappingsarbeidet

For regjeringen er det et høyt prioritert mål å legge til rette for økt nyskaping her i landet. Dette er av avgjørende betydning for fortsatt økonomisk vekst, som igjen er grunnlaget for å kunne videreutvikle vårt velferdssamfunn.

Den viktigste delen av nyskappingsarbeidet er å utvikle nye teknologiske løsninger som kan konkurrere i et internasjonalt marked. En annen og stadig viktigere del er å utvikle attraktiv design på nye produkter. Og i markedsføringen vil et godt varemerke kunne ha avgjørende betydning.

Bedrifter, forskningsinstitusjoner og frittstående idéskapere nedlegger i dag store ressurser i sitt nyskappingsarbeid. Og mye av arbeidet gir god avkastning. Likevel er det et stort problem – også for samfunnet som helhet – at betydelige ressurser går tapt, eller står i fare for å gå tapt, på grunn av manglende kunnskap omkring bruken av industrielle rettigheter. Altfor sent i prosessen blir det oppdaget at andre har utviklet liknende teknologi eller design tidligere, eller at et tilsvarende varemerke allerede er i bruk. Andre får smertelig erfare at konkur-

renter på de stadig mer åpne internasjonale markedene opererer med andre normer for “fair play” enn dem de har vært vant til her hjemme. Hvis ikke teknologien, designen eller varemerket er beskyttet ved patent eller registrering, regnes det som fritt frem for enhver å forsyne seg!

For meg er det derfor en viktig målsetting i nyskappingsarbeidet å bidra til at bedrifter, forskningsmiljøer og frittstå-

ende idéskapere tilføres tilstrekkelige kunnskaper om industrielle rettigheter, og om hvordan slike rettigheter kan brukes i eget nyskappingsarbeid. I dette arbeidet har Patentstyret en helt sentral rolle. Men også det øvrige offentlige virkemiddelapparatet som arbeider mot nyskapingstiljøene må utvikle egen kompetanse innen dette feltet. En helhetlig statlig holdning er av den største betydning dersom dette arbeidet skal lykkes!

Grete Knudsen
Nærings- og handelsminister
Minister for Trade and Industry

The advantages of industrial property rights

Encouraging a greater degree of innovation in this country is one of the government's main aims. It is of the utmost importance for our welfare society, and for continued economic growth.

The most important aspect of innovation is to develop new technical solutions which have a fair likelihood of success in a competitive market. Another increasingly important aspect is the development of attractive designs for new products. And when marketing a product, a trademark that attracts attention, can be of critical importance.

Companies, research institutions and individual inventors invest

large sums in creating new products. Much of this work reaps good results. However a big problem – also for society at large – is that significant resources are wasted, or are in danger of being wasted, due to a low level of understanding of the importance of industrial rights. Late in the creative process, it may be discovered that someone else has already developed a similar technique or design, or is already using a similar trademark. Others have had the unpleasant experience of discovering that in the new, more open international markets, other norms for fair play are in operation than those we are used to here at home. If your technical solution, design or trademark is not protected by a

patent or by registration, it means free access for others to help themselves!

It is therefore important to me that companies, research institutions and innovators are furnished with as much information as possible on industrial property rights, and that they understand how these rights can be used to further their own creative work. The Norwegian Patent Office has a key role to play here. Other public authorities working in this field must also develop an understanding of industrial rights. A unified governmental initiative is of the utmost importance if this work is to be successful!

1930 1932

Fullgjødning

Fullgjødning fra Norsk Hydro. Produktet sikrer optimal fordeling av næringsinnholdet i gjødningen. Fremstillingen bygger på banebrytende norske patenter, ofte omtalt under navnet Odda-prosessen: Nr. 50189 “fremgangsmåte til fremstilling av gjødningsstoffer” meddelt 8. februar 1932, nr. 60374 “fremgangsmåte ved forarbeidelse av kalkfosfater”, meddelt 30. januar 1939 og nr. 50189 “fremgangsmåte ved krystallisering av nitrater fra salpetersure oppløsninger av kalksulfat” meddelt 5. nov. 1955. Fullgjødning har i over 50 år vært et viktig produkt for Norsk Hydro, og fremstillingsprosessen er i dag lisensiert til flere land.

Budsjett/regnskap (i 1000 kr)

Budget/Accounts (in NOK 1 000)

Inntekter <i>Income</i>	1999	2000	Regnskap	Bevilgning	Avvik	Avvik i %
Patent årsavgift	64 037	66 670				
Patent trykningsavgift	9 087	9 912				
Patent søknadsavgift	6 534	13 368				
Patent tilleggsavgift	8 121	9 809				
Sum patentavgifter			99 759	92 600	7 159	7,2
Varemerke søknadsavgift	27 709	35 811				
Varemerke fornyelsesavgift	11 406	9 701				
Sum varemerkeavgifter			45 512	40 500	5 012	11,0
Mønster søknadsavgift	1 603	1 179				
Mønster fornyelsesavgift	898	866				
Sum mønsteravgifter			2 045	2 400	-355	-17,4
Andre inntekter	6 823					
Forskjellige avgifter			7 089	6 000	1 089	15,4
Informasjonstjenester	4 518					
Inntekter av informasjonstjenester			4 018	4 500	-482	-12,0
Sum inntekter <i>Total Income</i>	140 736	158 423	158 423	146 000¹	12 423	7,8
Refusjoner			3 657	0	3 657	
Renteinntekter			6	0	6	
Utgifter <i>Expenditure</i>						
Lønn/godtgjørelser	68 145	82 940	82 940			
Varer og tjenester	65 950	65 243	65 243			
Sum utgifter <i>Total Expenditure</i>	134 095		148 183	149 480²	-1 297	-0,9
Driftsresultat <i>Surplus</i>			10 240	-3 480		

1. Patentstyrets merinntektsfullmakt tilsier at inntekter utover 146 mill. disponeres av Patentstyret, begrenset oppad til 7 mill.

2. Tallet viser Patentstyrets netto utgiftsbevilgning, d.v.s. justert for endringer vedtatt av Stortinget i løpet av 2000.

Kommentarer til regnskapet

Årsaken til at Patentstyrets inntekter ble vesentlig større enn budsjettet, skyldes en kombinasjon av noe høyere søknadsinnngang enn budsjettet og en avgiftsøkning som trådte i kraft 2000.05.01.

Økningen i utgifter sammenlignet med foregående år er i all hovedsak knyttet til et pågående IT-prosjekt (SANT-programmet) som er forventet ferdigstilt i 2002. Kostnadene knyttet til SANT-programmet forutsettes finansiert innenfor Patentstyrets ordinære driftsbudsjett.

Som offentlig etat opererer Patentstyret under økonomiske prinsipper som er vesentlig forskjellig fra de tilsvarende i det private næringsliv. Blant annet benyttes kontantprinsippet i regnskapsføringen, noe som innebærer at betalingstidspunktet er avgjørende for når en transaksjon skal bokføres. I tillegg benyttes bruttoprinsippet i forbindelse med budsjetteringen. Dette betyr at Stortinget bevilger inntekter og utgifter hver for seg, selv om de refererer til samme virksomhet.

The financial result 2000

The total income for the Norwegian Patent Office for 2000 was NOK 158.4 million, well over budget, which was NOK 146 million. This was mainly due to an increase in applications filed, and a rise in fees from 1st May 2000. The increase in expenditure compared with the previous year, is mainly due to the SANT-programme, which is estimated to be completed in the spring 2002.

Redegjørelse for Patentstyrets virksomhet i 2000

Patenter

✓	Rekord i antall søknader
✓	Antall avgjorte søknader 7 % over målsetting
✓	EPO-harmonisering i saksbehandlingen

Aldri har det kommet inn flere patent-søknader i Norge. I år 2000 kom det inn 6.700 patentsøknader, en økning på 2 % fra 1999. Tallet har økt jevnt de siste årene, noe som samsvarer med utviklingen i andre land.

Den totale økningen på 2 % fordeler seg ulikt på de ulike tekniske områdene. Fysikkområdet, som også inkluderer datateknikk, hadde den største økningen (12 %) fulgt av elektroteknikk (7 %).

Patentavdelingen arbeidet godt, og oppnådde i år 2000 å avgjøre 5.543 patentsøknader, noe som er en økning på 12 % fra 1999. Målet var 5.200. Med andre ord ligger resultatet 7 % over målet. En årsak til økningen er at avdelingen de siste årene har økt antallet påbegynte søknader, noe som gir utslag i form av flere avgjorte.

Nasjonale og internasjonale patentsøknader *National and international patent applications*

- Videreførte internasjonale søknader PCT
International applications PCT
- Nasjonale søknader inngitt av utenlandske søkere
Applications filed by non-Norwegian residents
- Søknader inngitt av innenlandske søkere
Applications from Norwegian residents

Antall søknader fra Norge økte med 4 % til 1.386 i 2000. Dette utgjør 21 % av den totale søknadsmengden. I 2000 økte inngangen fra norske søkere noe mer enn inngangen fra utenlandske, og utgjorde 21 % av alle søknader. Andelen patentsøknader fra norske søkere har de siste årene vært tilnærmet konstant, og ligger mellom 20 og 21 %.

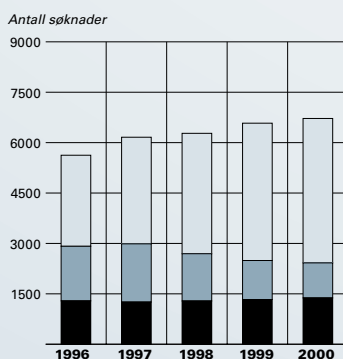
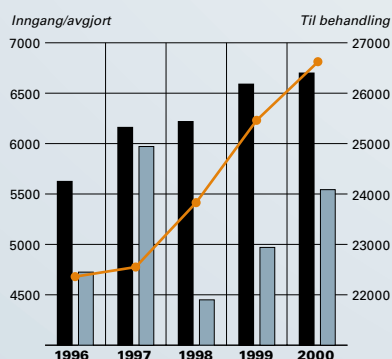
Antall søknader under behandling økte med 1.157, noe som utgjør i underkant av 5 % av alle søknader som ikke er ferdigbehandlet. Selv om avvirkningskapasiteten har økt de siste årene, har vi fortsatt en lavere avvirkningskapasitet enn søknadsinngangen skulle tilsi.

Internasjonale patentsøknader inngitt under PCT (Patent Cooperation Treaty) øker fortsatt, og utgjør nå 64 % av den totale søknadsmengden i Norge. Samtidig fortsetter nedgangen i antallet patentsøknader utenom PCT fra utenlandske aktører, og utgjør nå 16 %, eller 1.096 søknader. PCT oppfattes av aktørene som en svært gunstig ordning. Systemet forenkler søknadsarbeidet ved at en PCT-søknad gir mulighet for beskyttelse i over 100 land og innebærer også en utsettelse av de store utgiftene til senere i kommersialiseringsprosessen. Det er dermed lettere å si noe om produktets kommersielle potensiale før det må tas beslutning om videreføring i de enkelte land som inngår i systemet.

Avdelingen prioriterer å avgi første realitetsuttalelse i førstesøknader som er inngitt i Norge. Søkerne må ta en beslutning om eventuelt å søke patent i utlandet innen 12 måneder fra søknaden leveres Patentstyret. Vi har derfor som mål å avgi en første uttalelse om antatt utfall av søknaden innen 6 måneder for å gi søkerne rimelig tid til å ta beslutning og iverksette prosessen med å søke patent i utlandet. I 2000 var gjennomsnittlig tid

Patentsøknader *Patent applications*

- Søknadsinngang *Applications filed*
- Avgjorte søknader *Final decisions*
- Til behandling *Backlog*

til første realitetsuttalelse for førstesøknader 6,9 måneder, hvilket er opp 0,5 måned fra 1999. En vesentlig grunn til økningen er at vi i 2000 jobbet hardt med å behandle de eldste inneliggende førstesøknadene. For året som helhet oppnådde vi målet i kun 48 % av søknadene, mens i 90 % av førstesøknadene ble første realitetsuttalelse avgitt innen 9 måneder. Grunnen til at så vidt mange søknader faller mellom 6 og 9 måneder, er at arbeidet med de aller eldste søknadene er blitt prioritert til fordel for de som går noe over 6-månedersfristen. Situasjonen ved utgangen av 2000 er imidlertid langt bedre enn ved begynnelsen av året: Den gang forelå nesten dobbelt så mange førstesøknader eldre enn 6 måneder uten at en første realitetsuttalelse var gitt, som ved årets slutt. Vi har en realistisk forventning om at vi i 2001 skal nå målet på 6 måneder i alle søknader der det er praktisk mulig. Patentavdelingen har i løpet av de to siste årene gjennomført et stort og viktig utviklingsarbeide relatert til patentsøknadsbehandlingen. Et av målene har vært en saksbehandling som er harmonisert med et internasjonalt nivå, først og fremst med EPO (den europeiske patentorganisasjonen). Utfordringen fremover blir å få resultatene over i en normal driftssituasjon, og samtidig ha harmonisering – innenfor et område i sterk utvikling – høyt på dagsorden.

På lang sikt er målet å redusere antallet søknader under behandling. Et første mål er å avgjøre årlig samme antall søknader som innkomne søknader. Ved fortsatt satsing på kompetanse og produktionsfremmende tiltak, legger avdelingen opp til å øke avvirkningstallene for de nærmeste årene. For 2001 forventes en inngang på 7.000 patentsøknader. Med basis i de siste to årenes utvikling er det realistisk å forvente at 5.800 patentsøknader vil bli avgjort i 2001.

Madrid-protokollen

Madrid-protokollen er et system for å søke om internasjonal registrering av varemerker. Norge er, som ett av 49 land, tilsluttet Madrid-protokollen, som administreres gjennom WIPO. Med utgangspunkt i en norsk varemerkesøknad eller -registrering kan man søke om registrering i de andre medlemslandene.

Varemerker

✓	Rekord i antall søknader
✓	Norges første lydmerke registrert
✓	Økning i andel nasjonale søknader

I år 2000 ble det igjen satt ny rekord med 16.262 innkomne varemerkesaker, en økning på 18 % fra 1999. Økningen skyldes i første rekke flere søknader fra utenlandske søkere, men også at antallet norske søknader har økt noe. Årsaken til økningen er dels større fokus i hvert enkelt land på varemerker og dels viktigheten av å beskytte sine rettigheter. Større oppmerksomhet rundt kjøp og salg av eiendomsrett til domene-navn kan også ha bidratt til økt bevissthet om varemerkebeskyttelse. Andelen norske søkere utgjorde 23 % av totalt innkomne varemerkesaker, og kom hovedsakelig fra små og mellomstore bedrifter. Antallet norske søknader økte med omtrent 600, som er 19 % flere enn i 1999. Vi har merket oss at virksomheter innenfor datateknologi, telekommunikasjon og internettjenester er særlig aktive.

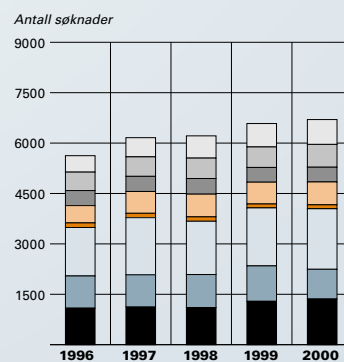
Flere nye land har tiltrådt Madrid-protokollen i 2000, bl.a. Japan og Italia. Andelen internasjonale varemerkeregistreringer utgjorde 48 % av totalt innkomne varemerkesaker. Omtrent 210 internasjonale søknader ble inngitt til WIPO med basis i norske varemerkesøknader. Dette innebærer så langt at svært få norske bedrifter har brukt ordningen med internasjonal varemerkeregistrering siden Norge tiltrådte ordningen i 1996.

Patentstyret avgjorde 13.910 varemerkesaker i fjor. Antall saker under behandling økte med omtrent 2.350 til 14.765 på grunn av den kraftige økningen av innkomne saker. Behandlingstiden lå på mellom 5 og 7 måneder. Målet var 6 måneder for nasjonale saker og 8 måneder for internasjonale registreringer. Bakgrunnen for at målet for behandlingstiden i nasjonale søknader ikke ble nådd, er at responstiden for saker under videre behandling ble prioritert. Tiden ved årets begynnelse var omkring 12 måneder. Den var redusert til 3 måneder ved årets slutt, noe som innebærer at den totale saksbe-

Patentsøknader fordelt etter teknisk område

Patent applications according to technical field

- Menneskelige behov *Human necessities*
- Industriell bearbeiding, transport *Performing operations, transport*
- Kjemi, metallurgi *Chemistry, metallurgy*
- Tekstil, papir *Textiles, paper*
- Bygningsvesen, gruvedrift *Fixed constructions, mining*
- Maskinteknikk, belysning, oppvarming, våpen *Mechanical engineering, lighting, heating, weapons*
- Fysikk *Physics*
- Elektroteknikk *Electrotechnology*

The Norwegian Patent Office in 2000 Patents

In 2000, the NPO received 6 700 patent applications, an increase of 2% from the previous year. The number of international applications filed under the Patent Cooperation Treaty (PCT) also continues to increase, and now constitutes 64% of all incoming applications. The number of national applications filed by foreign companies continues to fall and represents about 16% of incoming applications. The number of applications filed by Norwegian residents remains stable at about 20%.

The greatest increase has been in the fields of computer technology (12%) and electrical engineering (7%).

In 2000 the NPO made decisions regarding 5 543 patent applications, an increase of 12% on the previous year.

Trademarks

The significant growth in applications for trademark registration continues. A new record was set in 2000 when 16 262 applications were received, an increase of 18% on the previous year. The increase is mainly due to an increase in applications from foreign companies. The percentage of applications from Norwegian residents remains stable at 23%. 13 910 trademark applications were dealt with in 2000. The time taken to handle each case lies between 5 and 7 months. An important event in 2000 was the first Norwegian registration of a sound mark.

Designs

There has been a slight decrease in design applications in 2000 as opposed to the last three years. 899 applications were received, 38% from Norwegian residents, an increase of 3% from 1999. The NPO handled 875 applications, exceeding the aim of 850. The registration process takes about 6 months.

The new draft Designs Act was sent to the Ministry of Justice in 2000, where it is now under consideration. The Act is expected

Continues p.13

handlingstiden er blitt betydelig redusert. Blant ansatte på varemerkeområdet har vi opplevd noe større avgang igjen, og nye medarbeidere er blitt tilsett. På denne bakgrunn regner vi med å avgjøre 14.000 varemerkesaker i år 2001.

En viktig begivenhet i 2000 er den første registreringen av et lydmerke i Norge. Merket er en symfonisk lyd, og er registrert for blant annet datavarer.

Utenfor Norge ser vi at stadig nye typer merker blir søkt og registrert, eksempelvis luktmerker og rørlige bilder. I Europa er blant annet lukten av nyslått gress registrert for tennisballer. Også for norske bedrifter antar vi at de nye typene merker vil være aktuelle å søke beskyttelse for i nær fremtid. Utviklingen med økende inngang av varemerkesaker vil fortsette, og Patentstyret regner med å motta ca. 18.000 saker i år 2001. Vi forventer at landene Australia og Irland vil slutte seg til Madridprotokollen våren 2001, mens vi antar at EU og USA vil tiltre noe senere. Patentstyret vil fokusere på saksbehandlingstiden for varemerkesaker i år 2001, og utvikle mer effektive rutiner for å møte den økende inngangen av varemerkesaker.

Design

✓	Utkast til ny designlov
✓	Nedgang i antall søknader
✓	Andel nasjonale søknader lavest i Skandinavia

Design beskyttes etter mønsterloven. Patentstyret bruker ordet design som et synonym for mønster.

I år 2000 har det vært en liten nedgang i søknader, i motsetning til de tre foregående årene. Av de 899 søknadene som kom inn, var 38 % fra norske avsendere og 62 % fra utenlandske. Antallet norske søknader økte dermed med 3 % i forhold

til 1999, til 341 søknader. De norske søknadene kom stort sett fra småbedrifter og frittstående designere. De utenlandske søknadene kom dels fra større internasjonale bedrifter, dels fra småbedrifter i Norden. Fra hvert av landene Sverige, Tyskland og USA kom det omtrent 100 søknader. En sammenligning med søknadsinngangen hos våre nærmeste naboer i 2000, viser at det i Sverige kom inn ca. 2.340 søknader med en andel på 56 % svenske avsendere, mens det i Danmark kom inn ca. 1.400 søknader der andelen danske avsendere var 42 %.

I likhet med tidligere år, er norske bedrifter fremdeles mer opptatt av å beskytte tekniske løsninger og varemerker enn design – til tross for at antallet design som utvikles i Norge antas å være langt høyere enn antallet oppfinnelser og varemerker.

Patentstyret avgjorde i alt 875 søknader i 2000, noe som overgår målet på 850. Antallet saker under behandling er 766. Saksbehandlingen var omtrent 6 måneder – 1 måned fra målet på 5 måneder. Årsaken til dette er avdelingens ressurs-situasjon, som har vært påvirket av permisjon, opplæring og arbeid med ny lov og forskrifter.

I 2000 la Patentstyret frem et utkast til ny lov om design for Justisdepartementet, som sendte utkastet til høring med frist til februar 2001. Den nye loven forventes å tre i kraft i oktober 2001. Utkastet inneholder forslag til en rekke større endringer i beskyttelsen av design, dels på grunn av mønsterdirektivet, og dels ut fra et ønske om å modernisere lovgivningen slik at den er bedre tilpasset ulike designeres og bransjers behov i fremtiden. Blant annet blir det mulig å beskytte flere typer design enn tilfellet er i dag, beskyttelsestiden øker fra 15 til 25, år og det vil være mulig å inngi søknad innen 12 måneder etter at

designen har vært gjort kjent. Mønsterdirektivet medfører en betydelig harmonisering av europeisk designrett. Vi regner samtidig med at mønsterforordningen vil bli vedtatt til neste år. Patentstyret håper at den nye lovgivningen og harmoniseringen av europeisk rett kan bidra til at kunnskapen om designbeskyttelse øker, og at den i større grad tas i bruk som et viktig konkurransemiddel på lik linje med patent og varemerke.

Informasjon

✓	Patentstyrets service-erklæring publisert
✓	Nedgang i antall forundersøkelser stoppet
✓	Bidrag til "Et enklere Norge"

I løpet av året ble det gjennomført 1.716 forundersøkelser på oppdrag fra kundene våre. Dermed ble nedgangen de siste årene brutt. Den største gruppen henvendelser går ut på å få undersøkt og vurdert om teknologi allerede er kjent, og dermed kan være til hinder for egen patentsøknad. Disse forundersøkelsene hadde en liten nedgang på 6 %. Det er

antallet omfattende tekniske undersøkelser som gikk ned, mens antallet enklere undersøkelser økte. Forundersøkelser som gjelder varemerker hadde derimot en økning på hele 29 %. Det antas at dette skyldes økt fokus på varemerket som en verdi i seg selv. Mønsteret for innkomne tekniske forundersøkelser viser forøvrig samme utvikling i Sverige, og økningen i forundersøkelser for varemerker ligner en tilsvarende tendens i Danmark. Når det gjelder leveringstid, oppfylte vi målet om 14 dager der ikke annet var avtalt med kunden.

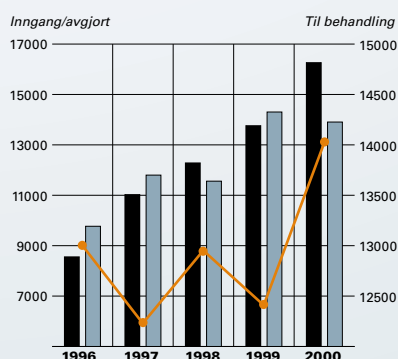
I 2000 utarbeidet Patentstyret en serviceerklæring slik at kunder på en enkel og oversiktlig måte kan gjøre seg kjente med tjenestene våre, og vite hva de kan forvente av oss. Serviceerklæringen er lagt ut på hjemmesidene våre på internett. Det er også utviklet og implementert planer for oppfølging og utvikling av serviceerklæringen.

Fortsetter s.12

Varemerkesøknader

Trade mark applications

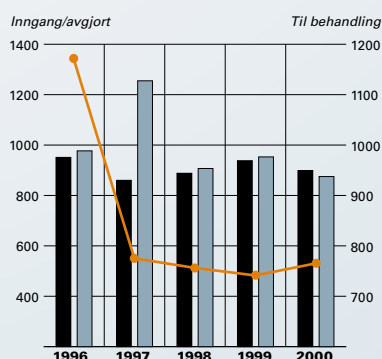
- Søknadsinngang *Applications filed*
- Avgjorte søknader *Final decisions*
- Til behandling *Backlog*

Designsøknader

Industrial design applications

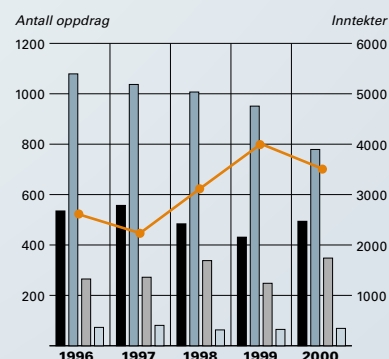
- Søknadsinngang *Applications filed*
- Avgjorte søknader *Final decisions*
- Til behandling *Backlog*

Forundersøkelser

Information Service

- Bibliotekoppdrag *Library commissions*
- Tekniske oppdrag *Technical commissions*
- Varemerkeoppdrag *Trade Mark commissions*
- Designoppdrag *Design commissions*
- Inntekter (i 1000 kr.) *Income (NOK 1000)*

Patentstyrets hjemmesider kom på luften 3. februar 2000, og er under kontinuerlig utvikling. I løpet av året ble det blant annet publisert engelsk og nynorsk versjon av nett-tjenesten. Publikum ga mange positive tilbakemeldinger på internettsidene, og bruk av nett-tjenesten kan være en årsak til at telefonhenvendelsene til Infosenteret gikk noe ned (-13 %) etter rekordøkningen på 100 % i 1999. Det var imidlertid en økning på 58 % i telefonhenvendelser fra de fire fylkene hvor det ble gjennomført informasjonskampanje. Tallet på besøkende til Infosenteret holdt seg stabilt.

Informasjonskampanjen rettet mot småbedrifter startet med to fylker i 1999 og fortsatte med ytterligere to fylker i 2000. For at kundene skal tilbys samordnede og helhetlige tjenester på nyskappingsområdet, samarbeider Patentstyret med andre aktører i det offentlige virkemiddelapparatet. Under informasjonskampanjen utveksler vi ressurser med blant andre Statens nærings- og distriktsutviklingsfond (SND), Veiledningsinstituttet i Nord-Norge (VINN), fylkeskommuner, NHO og referansebedrifter.

Patentstyret gjennomførte i 2000 flere tiltak for å kundeorientere tjenestene våre og forenkle språket i skriftlige dokumenter og informasjonsmateriell. Med føringer fra programmet "Et enklere Norge" gjennomgikk vi alle søknadskjemaer og blanketter, samt tekstene på hjemmesidene på internett.

I år 2000 arrangerte Patentstyret ni kurs, holdt nitten foredrag og deltok på seks messer. Det ble også holdt flere gjesteforelesninger ved høyskoler og universiteter. I tillegg ble det gjennomført en ukes opplæring i industrielt rettsvern for ti representanter fra ti forskjellige u-land.

I 2001 vil det bli jobbet videre med å utvikle en salgs- og markedsorientert profil for alle Patentstyrets tjenester. Informasjonskampanjen overfor småbedrifter fortsetter i tre nye fylker – nærmere bestemt Buskerud, Rogaland og Hordaland – i tillegg til oppfølging i fylkene vi allerede har vært i. Det tas dessuten sikte på et enda tettere samarbeid med andre deler av virkemiddelapparatet. I 2001 vil det også startes en informasjonskampanje rettet mot norske forskningsmiljøer. Den fylkesvise informasjonskampanjen har vist at det er liten kunnskap om industrielle rettigheter og stort behov for informasjonstjenester på området. For å dekke dette behovet skal Patentstyret ved utgangen av 2001 ha økt antall kurs og foredrag totalt med 100 %, og antall forundersøkelser med 20 %.

Patentstyret fortsetter med årlig opplæring innenfor industrielle rettigheter for representanter fra u-land. Disse bistandskursene gjennomføres i samarbeid med WIPO.

Organisasjon

✓	TAKISAI-prosjektet igangsatt
✓	Obligatorisk opplæringsprogram i EDB
✓	Komplett integrert økonomisystem

I arbeidet med å oppdatere Patentstyrets informasjonsteknologi igangsatte Patentstyret i februar 2000 TAKISAI-prosjektet, som vil komplettere og gjøre full nytte av den tunge investeringen i SANT (se eget avsnitt). TAKISAI har to hovedmål: sikker elektronisk korrespondanse vedrørende søknad om industrielle rettigheter over internett, og sikker tilgang til sensitive kundetjenester, slik som porteføljeoversikt for egne saker, automatisk overvåking, granskning m.m. TAKISAI står for sikkerhetstjenestene: tilgjengelighet, autentisering, konfidensialitet, integritet, sporbarhet, autorisa-

sjon og ikke-benekt. Prosjektet er det første av sitt slag i Norge der det benyttes digital signatur og full juridisk bindende saksbehandling over internett. Prosjektet vil gjennomføres parallelt med SANT-programmet.

I forbindelse med SANT-programmet ble det anskaffet et Storage Area Network (SAN). Formålet er å tilfredsstille de økte og nødvendige kravene til lagringskapasitet, sikkerhet og oppetid som SANT-programmet vil medføre.

For å stå best mulig rustet foran implementeringen av SANT-programmet besluttet Patentstyret at alle medarbeiderne skal gjennomgå et obligatorisk opplæringsprogram i bruk av dataverktøy (deler av Datakortet). Denne opplæringen forventes gjennomført i løpet av sommeren 2001.

Patentstyret arbeidet også i år 2000 med å tilpasse seg økonomireglementet for staten. Dette arbeidet innebærer blant annet utarbeidelse av rutinebeskrivelser, evaluering av eksisterende rutiner og en oppdatering av økonomisystemet.

Patentstyret anskaffet også et nytt lønns- og personaldatasystem som bl.a. kan behandle kompetansekartlegging. Implementeringen av dette systemet viste seg å være svært ressurskrevende, men Patentstyret har nå et komplett integrert økonomisystem.

31.12.00 hadde Patentstyret 233 tilsatte, fordelt på 145 kvinner og 85 menn. Kvinneandelen var dermed på 63 %. Den effektive tilstedeværelsen utgjorde i perioden 01.01.00 – 31.12.00 202 årsverk. 31.12. 2000 hadde Patentstyret 36 ledere, fordelt på 19 kvinner og 17 menn. Omregnet til prosent tilsier dette at 14,4 % av alle ansatte er ledere. Andelen kvinnelige ledere var på 52,8 %.

Som en konsekvens av at etaten på sett og vis fungerer som en utdanningsinstitusjon innenfor IR-området, opplever Patentstyret en høy avgang av kompetente medarbeidere hvert år. Mange har Patentstyret som første arbeidsgiver etter endt utdanning, og blir i løpet av kort tid etterspurt arbeidskraft i næringslivet. Dette stiller etaten overfor store utfordringer, og har medført en ytterligere fokusering på medarbeiderutvikling og endringsledelse i 2000.

I 2001 vil vi vektlegge en enda bedre rekrutterings- og integreringsprosess av rette medarbeidere for å få størst mulig langtidseffekt på så vel opplæring som kvalitet av vårt arbeide. Dette vil i tillegg til fokus på økt kompetanse for ledere, samt tilretteleggelse for SANT-programmet, kreve oppmerksomhet og krefter av alle Patentstyrets medarbeidere.

SANT

Patentstyrets store IT-prosjekt SANT skal etter planen være gjennomført i løpet av våren 2002. SANT er en forkortelse for Saksbehandling ved Anvendelse av Ny Teknologi, og skal gi kundene våre elektronisk tilgang til norske patenter, Patentstyrets registre og annen viktig informasjon. Dette vil effektivisere saksbehandlingen internt i Patentstyret, og gjøre det enklere å utveksle informasjon med patentmyndigheter i andre land. Leverandøren av prosjektet har, etter en nylig fisjon, gått fra å være Decan C.S. til Sword. Patentstyrets medarbeidere er sterkt engasjert i prosjektet, både som prosjektmedarbeidere og referansepersoner.

to come into force in October 2001. The aim of the Act is to implement the European Community Designs Directive and to modernize Norwegian design legislation.

Information Services

During the course of the year 1 716 searches were carried out by the Search and Examination Service, a slight increase on the previous year. This increase is mainly due to trademark searches, which have increased by 29%, probably as a result of focusing on trademarks as valuable commodities.

During the year 2000, the NPO has formulated a Customer Service Charter to enable our customers to become acquainted with the services we offer and what they can expect of us. The Service Charter can be found on the NPO home site.

The NPO home site has been on the air since February 2000. During the year, much of the information on this site has been translated into English.

The number of telephone enquiries received by the Information Centre has declined. However there has been a marked increase in enquiries from the four provinces in which information campaigns have been carried out. These campaigns are directed particularly towards small companies, and are carried out in collaboration with other governmental agencies concerned with innovation.

During 2000, nine courses and 19 lectures were held, and the NPO was represented at 6 exhibitions. In addition, a weeklong course on industrial property rights was held for 10 representatives from 10 different countries as part of a project organized by WIPO to help developing countries.

The Organization

The TAKISAI project was initiated in February 2000 to complement the SANT programme (see next section). The aim of this project is the secure online transfer of data for applications for industrial property rights and for the correspondence involved in the handling of each case (including digital signatures). It will also ensure secure access to sensitive customer services, such as one's own case portfolio etc.

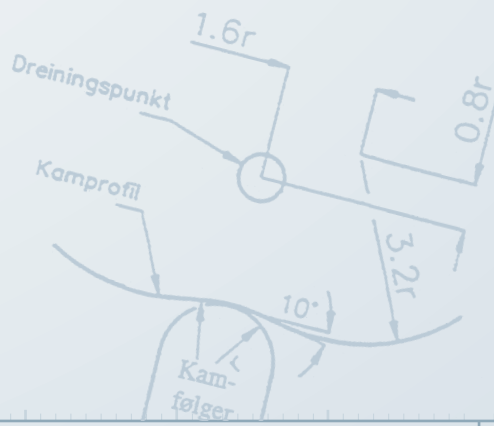
The NPO has also been working towards improving the level of computer literacy amongst its employees, it has adjusted its accounting routines to conform with new regulations for government departments, and has acquired a new system for organizing wage and staff information.

At the end of 2000, the NPO had 233 employees, 63% of which were women. Women constituted 52.8% of the senior staff.

Due to the fact that the NPO serves in many ways as an educational institution within the field of industrial property rights, there is a high turnover of qualified staff. It is therefore necessary for the NPO to focus on methods for recruiting and keeping the right people for the right jobs.

SANT

It is estimated that the SANT programme will be completed in the spring 2002. Information on Norwegian patents, trademarks and designs will then be accessible electronically for external users from the NPO's databases. The project also aims to make the handling of documents and casework more efficient, and to simplify the exchange of information with other patent authorities.

Hva bringer fremtiden?

Industrielle rettigheter er et av de mest kraftfulle verktøy næringsdrivende har i et konkurranseutsatt marked. Nesten ikke noe annet er mer verdifullt her enn et varig eller tidsbegrenset monopol, der man kan etablere og befeste sin posisjon uanfektet av konkurrentene. Monopolet sikrer at kostnader til utvikling av nye produkter kan tjenes inn, og er samtidig en effektiv beskyttelse mot andres snylting på egen innsats.

Global kamp om makt

Men industrielle rettigheter er ikke bare viktig for den enkelte bedrift. Også de enkelte land har de siste ti-årene satt kraftigere fokus på industrielle rettigheter som en vesentlig rammebetingelse for økonomisk vekst. Med den økte globaliseringen er det viktig for eksportørene at beskyttelsen av rettighetene er mest mulig lik fra land til land, og at det gis gode muligheter for å håndheve dem. Importørlandene vil ofte ha de samme interessene. Uten et godt beskyttelsessystem vil handelen med varer og tjenester bremse opp. Spesielt vil det kunne gå ut over overføring av ny teknologi mellom landene. Av denne grunn nedlegges et betydelig arbeid i å harmonisere landenes rettsregler på dette området.

Industrielle rettigheter kan også sees som et middel i en global kamp om økonomisk og politisk makt og innflytelse. Regulering av rettsreglene om industrielle rettigheter vil kunne ha avgjørende innflytelse på vekstmulighetene for industriområder, på kanalisering

av handelen osv. Eksempelvis vil et legemiddel- eller bioteknologifirma ha sterke motforestillinger mot å etablere seg i, eller eksportere sine produkter til et marked som ikke gir tilstrekkelig beskyttelse for produktene. Utviklingen av nye produkter krever ofte enorme beløp som må inndeckes i den begrensede patenttiden. Er produktene ikke dekket av patentvern, vil konkurrentene kunne kopiere dem for en lavere kostnad og selge dem til en lavere pris. Et annet eksempel er regler om parallellimport, som ofte vil ha avgjørende betydning for varestrømmen mellom berørte land.

Rike mot fattige?

Enkelte hevder at beskyttelse av industrielle rettigheter først og fremst er en fordel for de rike landene mot de fattige, for de store og velstående bedriftene mot de små og svake. I særlig grad er denne diskusjonen nå kommet opp i forbindelse med spørsmålet om beskyttelse av bioteknologiske oppfinnelser. Vil slik beskyttelse først og

fremst bidra til at store multinasjonale selskaper i urimelig grad legger beslag på biologiske ressurser i utviklingsland? At bonden ikke lenger kan bruke avkastningen av egen avling fritt? Eller kan patentbeskyttelse legge det økonomiske fundamentet for utvikling av landbruksprodukter som kan bidra til å løse sultproblemene i verden, og av nye medisiner som kan kurere alvorlige sykdommer som kreft og AIDS? Antakelig er det noe riktig i alle disse påstandene. Vår utfordring må være å bevare og utvikle den dynamiske og positive kraften i industrielle rettigheter, men samtidig avstemme den mot faren for misbruk.

I særlig grad foregår dette utviklingsarbeidet i Verdens handelsorganisasjon (WTO) og i Verdensorganisasjonen for immaterialrett (WIPO). I WTO arbeides det særlig med å sørge for at medlemslandene etablerer en minimumsbeskyttelse for industrielle rettigheter og opphavsrettigheter. På den måten sikres rettighetshavernes retts-

lige og økonomiske posisjon, og grunnen legges for nye eksportmarkeder. Samtidig sikres utviklingslandene basis for overføring av ny teknologi.

Internasjonalt registreringssamarbeid

WIPO er på sin side mer opptatt av å effektivisere verdenshandelen ved å harmonisere rettsreglene mellom landene. Dessuten utvikler og administrerer WIPO flere internasjonale søknadssystemer, som skal gjøre det enklere og billigere å oppnå beskyttelse for samme oppfinnelse, varemerke eller design i flere land.

Utgangspunktet er fortsatt at man søker industrielle rettigheter for det enkelte land ved å henvende seg til den myndigheten i landet som tilsvare Patentstyret. Patent-samarbeidsavtalen PCT gir imidlertid mulighet for å søke patent i flere land samtidig ved å innlevere én enkelt internasjonal patentsøknad. Dette er blitt et meget vellykket system, og godt over halvparten av de patentsøknadene som Patentstyret

mottar, kommer gjennom PCT. I mai 2001 starter et arbeid med å utvikle PCT ytterligere, og enkelte ser her muligheten for å utvikle WIPO til å bli den første myndighet som kan gi patent på global basis.

På samme måte kan et varemerke beskyttes enkelt og billig i flere land ved internasjonal registrering gjennom den såkalte Madrid-protokollen. Dette er et forholdsvis nytt registreringssystem, og det kan derfor ennå ikke brukes for viktige parter som USA og EU. En rekke enkeltland i EU er likevel med. Dette systemet er allerede blitt svært populært og har i stor grad bidratt til den kraftige veksten i registrerte merker her i landet.

Innenfor designområdet er Norge ennå ikke tilsluttet noe tilsvarende registreringssystem, men det er på vei. Den gamle Haag-avtalen om internasjonal registrering av design er modernisert, og norske søkere vil kunne benytte systemet om 3–4 år.

Også innenfor Europa ser vi en tydelig tendens til å ville sentralisere behandlingen

PCT

PCT – The Patent Cooperation Treaty – er en verdensomspennende konvensjon som administreres av WIPO. Hensikten med konvensjonen er å forenkle søknadsprosessen for søkere som ønsker internasjonal beskyttelse av sin oppfinnelse. Norge er medlem av denne konvensjonen.

WIPO

WIPO – World Intellectual Property Organization – er et underorgan for FN. WIPO har sete i Genève, og administrerer flere internasjonale avtaler innenfor immaterialretens område. Norge er medlem av WIPO.

What will the future bring?

Industrial property rights are important not only for each individual company. During the last few decades, many countries have also been focusing on industrial property rights as a significant factor for economic growth. Due to increasing globalization, it is becoming more and more important for those involved in the export trade, that industrial property legislation is as similar as possible from country to country.

Without a satisfactory system for protecting industrial property rights, the flow of goods and services is impeded. A considerable amount of work is therefore being carried out to harmonize the rules and regulations applying to this area.

Industrial property rights can also be regarded as a tool in the global struggle for economic power and political influence. Regulating industrial property legislation can have a decisive influence on the possibilities for growth in certain industrial fields and in the trade and export business.

The rich versus the poor

It has been asserted that the protection of industrial property rights is first and foremost an advantage for wealthy countries as opposed to poor countries, and for large, prosperous companies as opposed to the small and the weak. This discussion has recently been in the news in connection with the issue of protection for biotechnological inventions.

We have to face the challenge of maintaining and developing the dynamic, positive energy inherent in industrial property rights while at the same time readjusting them against the dangers of misuse.

The World Trade Organization (WTO) and the World Intellectual Property Organization (WIPO) are responsible for most of these developments. WTO is concentrating on ensuring that its member countries establish a minimum of protection for the owners of industrial property rights and for copyright holders.

International cooperation

WIPO is more concerned with increasing the efficiency of world trade by harmonizing legislation between countries. The principle whereby applications for industrial property rights are directed to the relevant authority in each individual country (for example the Nor-

Continues p.17

Fortsetter s.16

Twist
Søknad om registrering av ordmerket innkommet 1. januar 1957. Registrert 8. mai samme år (reg.nr. 56479). Freia lanserte Twist året etter, og siden den gang har bit etter bit blitt skiftet ut. Kun to av sjokoladebitene har hengt med hele veien: kokos og lakris.

Juicy Fruit tyggegummi
Kombinert ord- og figurmerke (nr. 84725), registrert 1. september 1971.

EPO

EPO – European Patent Office – er et overstatlig organ som behandler og avgjør søknader om patent etter den europeiske patentkonvensjonen EPC. Hensikten med EPC er å forenkle søknadsprosessen for søkere som ønsker patentbeskyttelse i flere europeiske land. EPO kan på grunnlag av én eneste søknad gi patent i alle de tilsluttede medlemsland. Norge er ikke medlem av denne konvensjonen.

av søknader om industrielle rettigheter. Grunnen er dels effektivisering av søknadsbehandlingen, men også at ulik praksis i medlemslandene skaper uønskede hindringer for flyten av varer og tjenester mellom dem. Men sentraliseringen har ivrige motstandere. Mange mener at europeisk industri, der små og mellomstore bedrifter dominerer bildet, ikke er tjent med store og sentralt beliggende europeiske myndigheter som har et annet språk og en annen kultur enn de selv har.

Likevel drives det nå frem en ny patentforordning som skal skape et felles patentsystem for hele EU-området. Etter dette systemet skal patent bare kunne søkes og oppnås for EU under ett. I og med at systemet også skal omfatte en ordning for rettslig over-

prøving, er det tvilsomt om Norge kan slutte seg til det.

Patentforordningen skal administreres av Det europeiske patentverk, EPO, som også er ansvarlig for den europeiske patentkonvensjonen EPC. EPC har vært i kraft siden 1977, og er en stor suksess. Dersom vilkårene i EPC er oppfylt, kan EPO gi patent med virkning for de landene som søkeren har utpekt i sin europeiske patentsøknad. I medlemslandene vil derfor europeiske patenter gjelde side om side med de nasjonale patentene. Alle vest-europeiske land er nå tilsluttet EPC – med unntak av Norge og Island, og nye medlemmer fra Sentral- og Øst-Europa er på vei inn.

Norge – både i og utenfor Europa

En hovedårsak til at Norge ikke er med i EPC, er vår motvilje mot å godta EUs direktiv om bioteknologiske oppfinnelser, som er gjort til en del av EPOs praksis. Som kjent er direktivet omfattet av EØS-avtalen, og Norge er derfor i utgangspunktet forpliktet til å innlemme det i norsk rett. Både Stortinget og ulike norske regjeringer har imidlertid vist stor skepsis, spesielt mot å tillate patentering av planter og dyr, eller fremgangsmåter for fremstilling av planter og dyr. Direktivet er også kontroversielt i andre europeiske land. Nederland har brakt spørsmålet om gyldigheten inn for EU-domstolen. Regjeringen Stoltenberg synes å ville avvende denne dommen før den endelig bestemmer seg. Dommen ventes i løpet av høsten 2001.

For Patentstyret ville norsk tilslutning til EPC innebære et nokså umiddelbart fall i antallet innkomne patentsøknader til ca. 1.500 pr. år. I de neste tre til fem årene ville frafallet av søknadsavgifter også få betydelig innvirkning på Patentstyrets økonomi, inntil nedgangen

blir kompensert gjennom inngangen av årsavgifter fra europeiske patenter som er gitt virkning i Norge.

På den europeiske arena er det også verdt å merke seg at tempoet er høyt ved den såkalte Europeiske harmoniseringsmyndigheten for det indre marked, OHIM, i Alicante i Spania. I OHIM kan varemerker søkes registrert for EU under ett, og om kort tid vil også design bli registrert her. Registreringene vil ikke gjelde for Norge, men systemene kan brukes av norske søkere for vern i andre land.

Lavt kunnskapsnivå

På nasjonalt plan får vi stadig dokumentert at det er et betydelig problem, ikke bare for norsk næringsliv, men også for norsk forskning, at den generelle kompetansen om industrielle rettigheter er altfor lav. Store deler av det utviklingsorienterte næringslivet og forskningsmiljøene har i dag liten eller ingen kunnskap på området. Resultatet ser vi hver dag i Patentstyret. Betydelige ressurser går til spille fordi nye utviklingsprosjekter kvalitets-sikres for dårlig. Det sjekkes altfor tilfeldig om det man ønsker å satse på, allerede

Tidsskriftholder

Tidsskriftholder fra Fredrik Lindegaard AS og Signa Plast AS. Designbeskyttet 16. februar 1995 (reg. nr. 71970). Oppnådd stor utbredelse, både på nasjonalt og internasjonalt marked. Selges i dag i Norge, Danmark, Finland, Sverige, Storbritannia, Frankrike, Baltikum og Russland.

er gjort tidligere eller er omfattet av andres rettigheter. Vi mottar derfor mange søknader vi ikke burde ha hatt.

Et minst like stort problem er det at produkter, fremgangsmåter og varemerker som burde vært beskyttet hos Patentstyret, ikke blir det. Mange næringsdrivende klarer å leve med manglende beskyttelse i et skjermet marked. Men tiden er i ferd med å løpe fra dem. Bekymringen er at en rekke næringslivsledere ikke ser det før det er for sent. Plutselig kommer en konkurrent og forsyner seg helt lovlig av teknologi, design eller merker som det er investert store ressurser i. Smertelige tap kan være følgen, av og til går hele bedriften over ende. I forskningen kan store inntjeningsmuligheter gå tapt.

Vi kunne derfor trenge en nasjonal dugnad for å høyne bevissthetsnivået rundt industrielle rettigheter. Berørte departementer, det offentlige virkemiddelapparatet og næringslivets organisasjoner burde gå sammen om dette. For Patentstyret vil det i tiden som kommer være en høyt prioritert oppgave å få kraft og tempo i dette arbeidet.

wegian Patent Office) has been retained. The Patent Cooperation Treaty (PCT) does however make it possible to apply for patent protection in several countries at the same time by sending in a single international patent application.

It is also simple to protect a trademark cheaply in several countries by using the international system for registration known as the Madrid Protocol. This system has already become very popular and has contributed to the considerable growth in registered trademarks here in Norway. As far as the registration of designs is concerned, Norway is not yet a member of any such system of registration, but work is in progress.

Europe is also moving towards a more centralized handling of applications for industrial property rights. However opponents of this trend are of the opinion that European industry, being dominated by small and medium-sized companies, will not benefit from having to relate to large centralized European authorities, perhaps operating in a foreign language, and with a culture different from their own.

Efforts continue nevertheless to develop new patent regulations, which will create a common patent system for the whole EU area. As the system will also include procedures for legal reconsideration of earlier decisions it is doubtful whether Norway will be able to join.

The European Patent Office (EPO) will be responsible for administering these regulations, in addition to the European Patent Convention (EPC). All Western European countries are now members of the EPC, with the exception of Norway and Iceland.

Norway – inside and outside Europe

One of the main reasons for Norway not being a party to the EPC, is our reluctance to accept the EC Directive on Biotechnological Inventions. This directive is also controversial in other European countries. The Netherlands has raised the question of its validity and brought a case up before the European Court of Justice.

The rapid pace at the European Office for Harmonization in the internal Market (OHIM)

at Alicante in Spain is also worth noting. This Office handles applications for the registration of trademarks for the whole EU area, and will in the near future also begin handling applications for the registration of designs.

Lack of knowledge

On a national level, we are continually being reminded of the fact that a general lack of knowledge concerning industrial property rights has become a significant problem, not just for trade and industry, but also for Norwegian research environments.

We could do with a joint national effort to raise the level of consciousness concerning industrial property rights. The ministries and public authorities involved should join forces with organizations for trade and industry in promoting this. To ensure continued power and dynamics, this work will be given high priority at the Norwegian Patent Office in the time to come.

1995 1996 1997 1998 1999

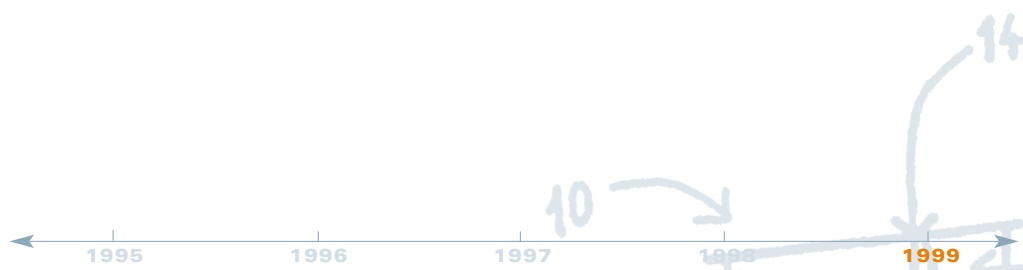
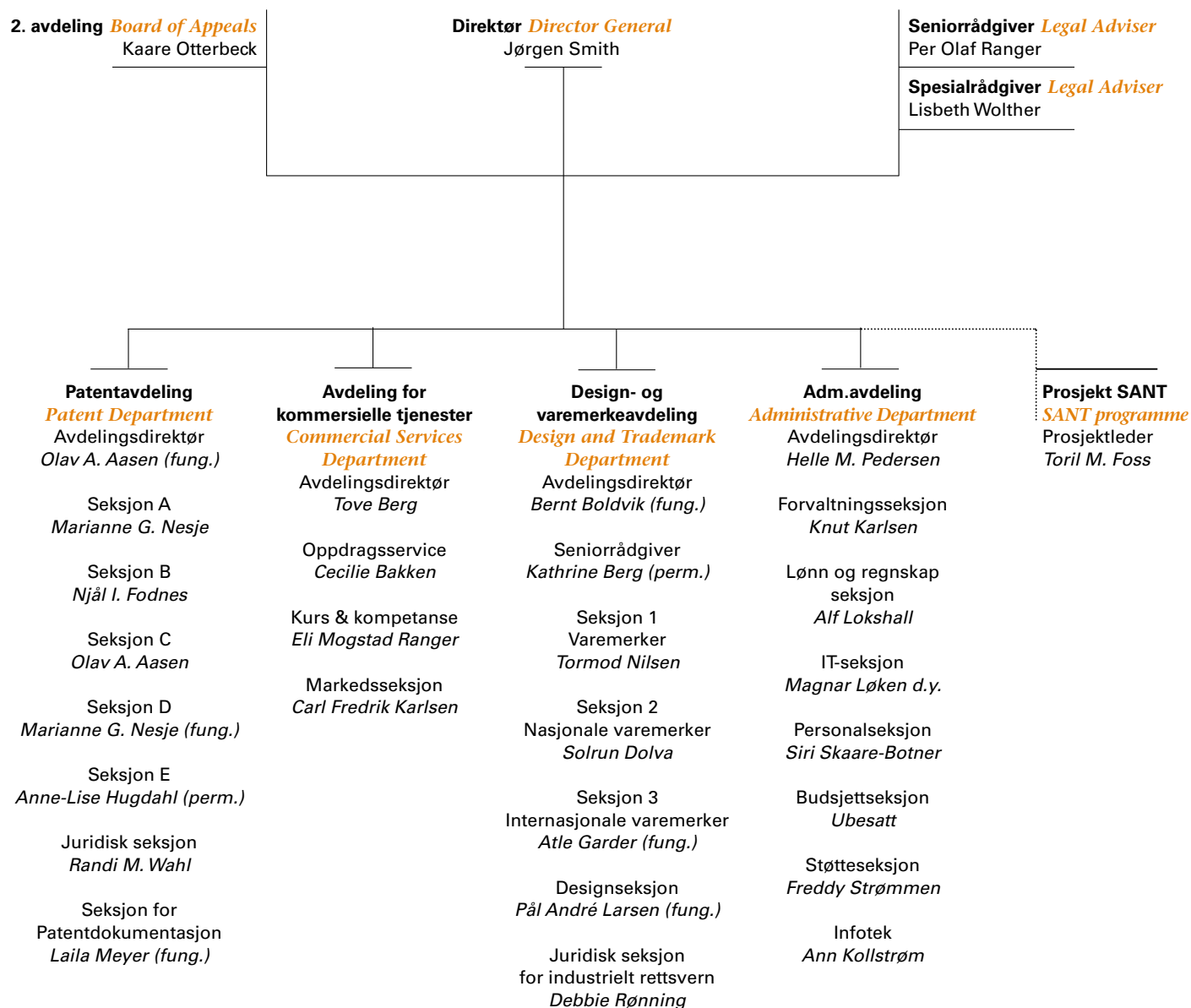
Luxo lampe

Modell Vision, med "bærearmer for en gjenstand, eksempelvis en lampearmer, en lupe eller lignende" – norsk patentnr. 179466, meddelt 9. okt. 1996. Oppfinner er Jens Christian Krogsrud, sønn av Jac. Jacobsen som grunnla Luxo i 1934 – et selskap som i dag har fabrikker i Norge, Sverige, Italia og USA, og har salgsselskaper i 17 land. I patentet heter det bl.a. at "hensikten med oppfinnelsen er å tilveiebringe en bærearmer som vil ha en nøye avbalansert bevegelse i sitt svingområde, på begge sider av vertikalen". Patentet søkes videreført over hele verden, i første omgang gjennom PCT- og EPO-ordningene.

Organisasjon **Organization**

Pr. 2001.02.01

Yoghurtbeger

Yoghurtbeger med skje fra Tine Norske Meierier. Patent nr. 306505 "fremgangsmåte for applisering av et spiseredskap til en bærer", meddelt 15. november 1999. Fremgangsmåte for applisering av en skje på et beger med to kamre, skjer ved at det minste kammeret bøyes opp, lim appliseres med en limpistol og en skje festes til hovedkammerveggen ved hjelp av et appliseringshjul og blåses på plass med luft eller dyttes mekanisk på plass. To-kammerbeger er særlig kjent i forbindelse med yoghurt, men benyttes også til dessertprodukter eller andre ferdigprodukter som kan spises direkte.

Fig. 2.

Ansvarlig utgiver: Patentstyret
Adresse: Postboks 8160 Dep., 0033 Oslo
Besøksadresse: Københavngaten 10
Telefon: 22 38 73 00
Telefaks: 22 38 73 01
mail@patentstyret.no
www.patentstyret.no

I redaksjonen: Jørgen Smith,
Morten Thorgersen, Olav A. Aasen,
Jacob Calmeyer, Bernt Boldvik
og Tove Berg
Idé og konsept: Jacob Calmeyer
Design: Cox Kommunikasjon
Foto: Bård Ek
Engelsk tekst: Anne M. Burnett
Trykk: RK Grafiske, Oslo

Fig. 2.

"Misnøye er første skritt mot utvikling
for både et menneske og en nasjon" **Oscar Wilde**

